

Tanker om kirkemusikkeruddannelsens relevans for funktionen som organist og korleder i folkekirken, samt forslag til ændringer i fremtidige studieplaner

Ved Peter Langberg

Dette indlæg skal ses som et forsøg på, at formulere mit syn på den nuværende kirkemusikkeruddannelse, med dens fordele og ulemper, og mine forestillinger om en fremtidig uddannelsestruktur. Jeg har valgt at tage mit udgangspunkt i det bestående, og at se på de arbejdsområder en kirkemusiker har i dag, og kan tænkes at få i fremtiden, og så se på hvorledes vores uddannelsesystem formår at forsyne kirkemusikerne med tilstrækkelige kvalifikationer på disse områder og hvordan uddannelsen evt. kan gøres mere hensigtsmæssig i fremtiden.

Når man således skal vurdere uddannelsen i relation til de arbejdsområder en kirkemusiker efter endt uddannelse skal varetage, er det ikke så enkel en sag, for hvad er årsag, og hvad er virkning? Hvornår er arbejdsområderne et resultat af uddannelsen, og hvornår er det ønsket om nye arbejdsområder, som er med til at forme uddannelsen? Sandheden ligger vel som sædvanlig et sted imellem disse yderpunkter. De to ting smitter af på hinanden i en gradvis fremadskridende udvikling, som indtil nu har resulteret i en stadig stigende faglig koncentration, som nok er ved at nå sit mætningspunkt, hvis man stadig vil opretholde kravet om den højeste faglige kompetence på alle disse områder. Man kunne derfor forestille sig at de kommende års udvikling snarere skulle gå i retning af en specialisering end en stadig udvidelse af fagområderne.

At være kirkemusiker er så kompleks en funktion, at de færreste formår at dække alle mulige grene af dette arbejdsfelt på lige fyldestgørende måde, hvilket heller ikke kan forlanges, lige så lidt som det er ønskværdigt. Alle vil på et eller andet tidspunkt vælge en angrebsvinkel for sit kirkemusikalske virke i erkendelse af denne kendsgerning. Mange ved allerede meget tidligt hvor de vil sætte ind. Derfor må også målsætningen for fremtidens uddannelsessystem, efter min mening,

være, »på bedre vis at kunne tilgodese denne uundgåelige specialiseringstendens, uden dog at svigte den absolut nødvendige brede basisuddannelse«. Dette ideal stiller imidlertid også krav til de folk, som skal ansætte kirkemusikere rundt omkring i landet. De må i langt højere grad end nu være bevidste over for hvilken kirkemusikertype de skal ansætte, både for deres egen skyld, og kirkemusikerens.

Man kunne forestille sig mere nuancerede stillingsbeskrivelser, og som følge deraf flere forskellige kompetencegivende eksamensformer, hver med sit speciale. Det vil være relevant, at forsøge at lave en opstilling over en kirkemusikers arbejdsopgaver i en typisk købstadskirke, og sammenholde disse med de muligheder uddannelsen har forsynet vedkommende med, til at varetage disse arbejdsopgaver.

I forbindelse med gudstjenester og kirkelige handlinger må kirkemusikeren have færdigheder som orgelspiller og korleder. Som orgelspiller må vedkommende være i besiddelse af et stort repertoire af mindre orgelstykker, som er egnede til præ- og postludier, samt evnen til hurtigt at lære nye, og færdighed i primavistaspil. Det er mit indtryk, at konservatoriestudiet i nogen grad svigter på sidstnævnte punkt. Alt for mange mangler rutine på dette felt efter endt uddannelse.

Indenfor det område, som man i daglig tale kalder »kunstspillet«, her forstået som den del af det, som har relation til gudstjenester og kirkelige handlinger, er der også svage punkter i uddannelsen. Det drejer sig om akkompagnement af en solist. Alt for mange nybakte kirkemusikere mangler fuldstændigt sammenspilsrutine. Man sidder under hele sin uddannelse alene med sine store orgelværker, uden at have nogen som helst kontakt til andre musikere. Også her svigtes de uddannelsessøgende af den nuværende studi-